

Referat af møde imellem Naturstyrelsen og digelagets bestyrelse den 29. august 2025

Tak for et konstruktivt møde i fredags. Godt at få drøftet de forskellige problemstillinger igennem.

Fra Naturstyrelsen (NST) deltog: Torsten Forsberg, Jens Ljungmann Pedersen, Jeppe Høgsbro og Elly Emilie Andersen

Fra Ulvshale-Fællesskov Digelag (digelaget) deltog: Alex Friis Hansen, Gert Kondrup, Ole Lie, Tonny Alfredsen

Efter præsentationsrunden drøftede vi følgende punkter under en fælles besigtigelse.

1. Erosion af digekronen

COWI har for digelaget lavet en inspektion af diget på de strækninger Naturstyrelsen har forespurgt om tilladelse til passage af græssende dyr.

Ved denne inspektion har COWI peget på nogle problemstillinger ift. digets tilstand.

- a. Erosion på digekronen som følge af kørsel med tungt køretøj
- b. Erosion mod vandsiden af digefoden i lunger som følge af tramp fra kreaturer.

Ad a) NST's forpagter bruger sandsynligvis diget som adgangsvej, når han fører tilsyn med kreaturerne syd for diget.

Ad b) Det var tydeligt ved besigtigelsen, at kreaturerne adgang var tæt på hegnslinjen, som nærmest står i digefoden flere steder.

NST erkender, at erosionen af diget er forårsaget af afgræsning af arealerne syd for diget. NST vender tilbage ift. udbedring af skaderne.

Digelaget er meget optaget af, at arbejdskørsel på diget undgås, da denne har givet erosion på digekronen – ligesom køernes vandring langs indhegningen medfører tydelig erosion af dige fod og dige front (jvf. bemærkninger fra COWI ved inspektion 4/6-2025). Naturstyrelsen oplyser, at der er stort behov for et arbejds spor.

Der er enighed om at arbejde for en konstruktiv løsning, hvor indhegningen flyttes i en bredde, hvor der kan etableres et permanent arbejds spor uden for diget – så vidt det er muligt på hele strækningen. Løsningen forudsætter, at der visse steder påfyldes materialer.

2. Dyrenes passage

NST har oprindelig bedt digelaget om en ca. 150 m bred passage startende i den vestligste ende af folden.

Formålet er at få afgræsset de sydlige arealer af NST's egne dyr. Hvis arealerne ikke afgræsses, vil de gro til i rørskov, mens det er muligt at opretholde strandengene når arealerne afgræsses.

NST har modtaget flere hørings svar, der udtrykker bekymring for så bred en passage. Primært fordi digets side ind mod engene er meget stejl, og der udtrykkes derfor bekymring for et stort slid af diget. Der bliver også peget på, at ved så bred en passage er det måske attraktivt for dyrene at

græsse på selve diget. Der bliver ligeledes peget på en eller anden form for forstærkning ved overgangen.

NST anser det for sandsynligt, at høringssvarene peger på væsentlige problemstillinger, og ønsker derfor i stedet for en lang passage på 150 m, 2 mindre passager på ca. 20 m. Den ene passage ønskes i den vestligste del af folden, mens den anden passages ønskes i den østligste del af den nuværende fold stort set overfor de 4 overfladenære grøfter. Se kort nedenfor. Digelaget var ikke afvisende overfor løsningen, men vil drøfte det på et bestyrelsesmøde.

3. Teknisk løsning ift. passagerne

Passagerne over diget skal sikres, så de kan modstå dyrenes færdsel og tråd. Især skal indersiden mod engene bygges op, så siden ikke er så stejl. Der indhentes teknisk hjælp fra et rådgivende ingeniørfirma til passagerens udformning. NST forventer at passagerne skal igennem en myndigbehandling hos Kystdirektoratet.

Det blev desuden drøftet, hvordan hegnet over diget skal sættes. Digelaget er bekymrede for om diget svækkes ved nedgravning af stolper. NST forespurgte, om der kan komme låger i, så der er fri passage for gående i hele digets længde? Flere høringssvar har givet udtryk for et ønske herom.

I udgangspunktet er digelaget ikke interesseret i gående færdsel på diget og ønsker derfor ikke låger i passagen. Det er dog nødvendigt med led, da diget skal slås 2 gange årligt, og det skal være muligt at komme igennem med en slåmaskine.

4. Teknisk Bistand

Der var enighed om, at der skal indhentes teknisk bistand og digelaget foreslår COWI, der er bekendt med forholdene på Ulvshale. NST finder det er en god idé og er indforstået med at afholde alle udgifter hertil. Der var også enighed om en indledende fælles dialog med COWI.

Vedlagt som lovet afrapportering ang. mulighed for vådgøring af Vedelen.

Alex lovede at sende rapport for COWI's gennemgang af digerene (et par år gammel)

Elly Emilie Andersen

Projektleder for Naturnationalpark Ulvshale

+45 22 49 65 45 | eland@nst.dk